

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

ראה

לפרסם שהקב"ה אומר ע"י הנביאים: "ראה" את ברכת הגאולה

שיחות קודש

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושמונה לבריאה
מאה ושש עשרה שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מוקדש להתגלותו המיידית לעיני בשר של
כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א
למטה מעשרה טפחים ומתוך חיים נצחיים
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש

*

לזכות

הת' שניאור זלמן שי'
ליום הולדתו, וא"ו אלול
ולזכות אחיו ואחיותיו שיחיו

*

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק וזוגתו מרת שרה שיחיו גורביץ

*

הי' שותף בהפצת "דבר מלכות"

להשיג השיחות, להקדשות ולפרטים נוספים טל.: (718) 753-6844

הוכן לדפוס ע"י

יוסף יצחק הלוי בן אסתר שינדל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הגדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלת קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ילקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

משיחות ש"פ ראה, א' דר"ח אלול התנש"א

"ראה אנכי נותן לפניכם היום":

"ראה" - ראי' שלמעלה משמיעה [אינה דומה שמיעה לראי', שלכן "אין עד נעשה דיין . . כיון דחזיוהו . . לא מצו לי זכותא", משא"כ כששומע (הדיין) מפי עדים שראו הדבר], ומהחילוקים שביניהם - ששמיעה היא מלמטה למעלה, שתופס פרט לאחרי פרט, עד לכללות הענין, וראי' היא מלמעלה למטה, שתופס מלכתחילה כללות הענין, ואח"כ פרטי הדברים⁶.

"אנכי" - "הודעת' עצמותו ומהותו (זה שפונים אליו באמירת "אנכי") . . דרך הגבהה והתנשאות" (מלמעלה למטה), שזהו החילוק שבין "אני" ל"אנכי" (אף שפירושם ורוב אותיותיהם (א' נ' י') שוים), ש"כשמודיע סתם אומר אני פלוני, וכשמודיע דרך הגבהה והתנשאות אומר אנכי, כמו אנכיו¹⁰ הרואה¹¹, וכמודגש ב"ההפרש שבין אני לאנכי (בהוספת האות כ"ף¹², שמורה על

א. פרשת ראה קורין לעולם בזמן השייך לחודש אלול: ברוב השנים - בשבת מברכים חודש אלול (שבו נמשכת ברכה על ובכל ימי עניני חודש אלול), ובכמה שנים - כבשנה זו - ביום א' (ראש חודש אלול (שכולל כל הימים והענינים חודש אלול)).

וצריך להבין הקשר והשייכות דפרשת ראה לחודש אלול (כידוע³ שזמני השנה שייכים להפרשיות בתורה שקורין בהם) - דלכאורה הם אדרבא ענינים הפכיים ומ"ז:

ענינו של חודש אלול - "אני לדודי ודודי לי"⁴, ר"ת אלול⁴ - עבודת האדם מלמטה למעלה, (שהאדם מתעורר להתקרב להקב"ה), ועי"ז ולאח"ז נעשה "ודודי לי" (ההתגלות דהקב"ה להאדם).

ואילו בפרשת ראה - "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה"⁵ - מודגשת ההמשכה מלמעלה למטה (שהקב"ה נותן להאדם).

ב. ויש להוסיף בהדגשת ההמשכה מלמעלה למטה - בכל פרטי התיבות

(6) ראה מכילתא יתרו יט, ט.

(7) ר"ה כו, רע"א.

(8) ראה תו"א ר"פ משפטים (עה, א).

(9) אוה"ת תבוא ע' תתרע"א.

(10) שמואל"א ט, יט. וראה גם מאמרי אדה"ז

תקס"ב ח"א ע' יד.

(11) ועאכ"כ "ראה אנכי" - כי "אנכי הרואה" אמר שמואל על נבואתו (ראי') גם בשייכות לדברים גשמיים, כבנוד"ד, ששאל הלך לשמואל לדרוש על דבר האתונות אשר נאבדו לאביו (ועאכ"כ בנוגע לנבואה (ראי') להבדיל דמעשה מרכבה, ועד לדרגת הנבואה דמשה); משא"כ ב"ראה אנכי" - קאי "אנכי" על מהותו ועצמותו ית', "אנכי מי שאנכי", שנמשך ומתגלה לכא"א מישראל באופן של ראי', כבמתן-תורה (ראה לקו"ת ריש פרשתנו. שם יח, סע"ד).

(12) ואף שאות כ"ף מורה על כ"ף הדמיון (כמו

"אני") - יש לומר, שבנוד"ד הדמיון ד"אנכי"

(1) ראה לקו"ת דרושים לר"ה נח, סע"א. עטרת ראש שער ר"ה ספ"ב. ומרומז גם במשנה (ריש מסכת ר"ה) באחד בניסן ר"ה למלכים ולרגלים - שרגל שבו הוא באמצע החודש (ראה גמרא שם ד, א).

(2) ראה של"ה חלק תושב"כ ר"פ וישב (רצו, א) "בכולן יש שייכות לאותן הפרשיות שחלות בהן". וכפתגם אדמו"ר הוקן ש"צריכים לחיות עם הזמן", הפרשה בתורה שקורין באותו זמן (ספר השיחות תש"ב ע' 29 ואילך. "היום יום" ב חשון).

(3) שה"ש ו, ג.

(4) אבודרהם סדר ר"ה ופירושה פ"א. ראשית חכמה שער התשובה פ"ד (קטו, ב). פע"ח שער ר"ה פ"א. ב"ח לטור או"ח סתקפ"א (ד"ה והעבירו). של"ה במסכת ר"ה שלו (ריג, א). לקו"ת פרשתנו (לב, א). ועוד.

(5) ריש פרשתנו (יא, כו).

מגדל העמק – ומזכיר ומעורר וממשיך מתואר כנסת ישראל ועם ישראל (מגדל דוד, שושנת העמקים) ועיניו בכל אחד ואחת מהם שיהי כמגדל גוי צווארך.

ויהי שיקימו שליחותם בשלימות המתאימה לפעולות הבאות לאחרי החלטות הכוללות ומוסיפות (כהציווי להעלות בקודש) על החלטות הקודמות, וכציווי יום הכינוס – יום ראשון, יום אחד, שאין בעולם אלא רשות יחידו של עולם.

ובודאי תבואנה ברכות ה' לכאור'א ובני ביתו שיחיו לאורך ימים ושנים טובות – בשלימותם, שהרי כאור'א פועל בכל עניני התורה ומצוותי, בכח ויכולת הכינוס והציבור, עשרה (ויותר) מישראל, מלכתחילה אריבער, וכמתאים לשנה שסימנה ה' תהא שנת נפלאות אראנו.

ותקויים בכל אחד מהמשתתפים בהכינוס שיחיו, בתוככי כלל ישראל, תפילת וברכת משה רבינו (שהיא גם נתינת-כח) בסיום חותם מזמור צדי"ק שבתהלים: ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו – יהי רצון שתשרה שכנינה במעשה ידיכם,

ובמהרה בימינו ממש, ובמיוחד ע"י הפצת המעיינות חוצה – נזכה אשר ומעשה ידינו כוננהו – בבית המקדש השלישי, שיבנה במהרה בימינו, בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקינו, תיכף ומיד ממש, ובלשון הרמב"ם: מיד הן נגאלין.

ברכת הצלחה בכל הנ"ל

/מקום החתימה/

מגדל . . העמקים: ראה מפרשים לשה"ש ד, ד. שם ב, א.

צווארך: וצוואר מחבר הראש עם כל הגוף כולו (וראה לקו"ש ח"י ע' 146. ושי"נ).

להעלות בקודש: ברכות כח, א. ושי"נ. זח"ג קסב, ריש ע"ב. וראה לקו"ש ח"ג ע' 250 הערה ד"ה זה. מלכתחילה אריבער: פתגם הידוע דאדמור"ר מהר"ש – הובא באגרות קודש אדמור"ר מהוריי"צ ח"א מכתב שמ (ע' תריז).

ה' תהא שנת נפלאות אראנו: ראה בארוכה מכתבים כלליים לחג הפסח שנה זו (סה"ש תנשי"א ח"ב ע' 883 ואילך).

יהי רצון . . במעשה ידיכם: פרש"י עה"פ פקודי לט, מג. וראה גם פרש"י שמיני ט, כג. פרש"י עה"פ תהלים כאן. וראה כש"ט (הוצאת קה"ת) ששי"ט.

ובמיוחד ע"י הפצת המעיינות חוצה: כהבטחת מלך המשיח להבעש"ט – ראה אגה"ק הידועה דהבעש"ט – נדפסה גם בריש ספר כתר שם טוב. ובכ"מ.

ומעשה ידינו כוננהו – בבית המקדש השלישי: מדרש תהלים עה"פ.

גאולה האמיתית והשלימה: שאין אחרי גלות – מכילתא עה"פ בשלח טו, א. (הובאה בתוד"ה ה"ג ונאמר – פסחים קטז, ב). יל"ש ישעי' רמו תצט.

ובלשון הרמב"ם: הל' תשובה פ"ז ה"ה.

הצלחה בכל הנ"ל: שהצלחה אמיתית דהפרט מוסיפה בכל הפרטים ופשיטא דמוסיפה בהכלל.

ונצחי (מבלי הבט על מעמדו ומצבו של התחתון).

„ברכה“ – שענינה המשכה (ברכה מלשון המשכה²⁰) מלמעלה למטה, ועד לשלימות הברכה מדרגא נעלית ביותר שהיא בבחי' סתום שלכן נאמרת בלשון דהיפך הברכה (כהמשך וסיום הכתוב לאחרי „ברכה“), כ„ענין²¹ האגדה במסכת מו"ק²² ששלח רשב"י את בנו לר' יונתן ור' יהודה שבירכו אותו, אמרו לו כו', ובא הבן לרשב"י ואמר שציערו אותו עד שפירש לו אביו שזהו הכל בברכות²³ . .

20) תו"א מקץ לו, ג. ובכ"מ. וראה לקו"ת פרשתנו יט, רע"א.

21) אוה"ת פרשתנו ע' תרמ"ז. וראה גם לקו"ת בתוקותי מה, ב.

22) ט, ב.

23) ומעלה יתירה בנדו"ד – שע"י ההקדמה ד„ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה“ שוללים מלכתחילה הצער והעגמת-נפש מהקט"ד דהיפך הברכה אפילו לזמן קצר (דלא כבעובדא דבנו של רשב"י ש„ציערו אותו“ עד שפירש לו אביו שזהו הכל בברכות) – כיון שגם צער של יהודי לזמן קצר בלבד נוגע עד למחשבה הקדומה דא"ק!

* ראה חזקוני מהרש"א (מו"ק סס), שגם הוא לא חשדן שהיו מקללים אותו ובדאי יש להם כוונה אחרת בזה („לשוב ולברכה“), אבל כיון שלא הבין דבריהם . . ציער עצמו שלא הבין כוונת דבריהם“ (והם עשו כן לחזו"ד לידע אם יבין כוונת דבריהם“). ומוסיף (אף שמסתיים ש„דחוק קצת“), „ושמעתי עוד בזה שעשו כן כדי שיבאו לאביו ויפרש לו כוונתם לברכה ותחול הברכה עליו גם מאביו“.

ועפ"ז: אף שאצל בנו של רשב"י לא הי' צער מהקט"ד דהיפך הברכה (שלא חשדן שהיו מקללים אותו), מי"מ, שי"ך כאן צער מהקט"ד דהיפך הברכה אצל הלומדים סוגיא הנ"ל (החל מ-בן חמש עשרה לגמרא) שזקוקים להודעת רשב"י שזהו הכל בברכות (שמקדים שלילת הקט"ד דהיפך הברכה לפני פירוש הברכות) כיון שאינם מבינים שלשון חכמים הוא ברנז (ועפ"ז יומתק דיוק הלשון – צעורי צערך בלשון רבים, שכולל גם צערם של הלומדים מצד הקט"ד דהיפך הברכה).

הכתר¹³ ששם עיקר הרוממות והתנשאות“.

„נותן“ – מלמעלה למטה, ו„נותן“ דייקא, „כל הנותן בעין יפה הוא נותן“¹⁴. „לפניכם“ – שפירושו לפנימיותכם¹⁵, שבוה מודגשת יותר ההמשכה מלמעלה למטה, שבאה תחילה לבחי' הפנימיות, ואח"כ נמשכת גם בבחי' החיצונית (דלא כהסדר דמלמטה למעלה, מן החיצונית אל הפנימיות).

„היום“ – שמורה על האור והגילוי, כמ"ש¹⁶, „ויקרא אלקים לאור יום“, ומורה גם על הנצחיות, ש„ארו"ל¹⁷ כל מקום שנאמר היום הוא נצחי ולעולם גם היום הזה“¹⁸, היום ממש, דכיון שההמשכה היא מלמעלה למטה ה"ה באופן קבוע

ל„אני, הוא למעלותא, כיון ש„אנכי“ נעלה יותר (ועד באין ערוך מ„אני“). ע"ד הפירוש במ"ש „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“, שכ"ף הדמיון היא למעלותא, באופן של „נפלאות“ לגבי „ימי צאתך מארץ מצרים“ (זח"א רסא, ב. אוה"ת נ"ך ח"א ע' תפז. ושי"נ).

13) „כ' ר"ת כתר, וכן עשרים הוא גימטריא כתר“ (לקו"ת שה"ש לה, ג. ועוד).

14) ראה ב"ב נג, א. א. סה, א. עא, סע"א. רמב"ם הל' מכירה פכ"ה ה"ד. הל' זכי ומתנה פ"א הכ"ב.

15) ראה לקו"ת פרשתנו יח, סע"ד: לפניכם בבחי' פנים שלכם. וראה גם עירובין נד, ב. תו"א משפטים עה, ג. עו, ריש ע"ד.

16) בראשית א, ה. וראה תו"א בראשית יד, סע"א. סה"מ תרל"ה ח"א ס"ע רגז. סה"מ תרפ"ח ע' קנג.

17) ראה רש"י סוטה מו, ב (ד"ה ויקרא). ערכי הכינויים (לבעל מח"ס סה"ד) ערך היום – הובא באוה"ת פרשתנו ע' תרסו. וראה גם לקו"ש ח"ש ע' 147 הערה 64.

18) לקו"ת ריש פרשתנו יח, א.

19) לא רק „כחיים“ (לשון הכתוב – ואתחנן ו, כד), ע"ד „בכל היום יהיו בעיניך כחדשים“ (ראה ספרי ופרש"י ואתחנן ו, ו), אלא „היום“ ממש, „חדשים“ ממש (ראה פרש"י תבוא כו, טז).

ובתור שלוחים של אחד, כ"ק מ"ח אדמו"ר, נשיא דורינו, שהנשיא הוא הכל –

ה"ב – המזכיר ומעורר וממשיך השפעת כל אחד עשר כינוסים שקדמוהו והי' בהם גם הכנה, הכנה רבתי לכינוס זה.

ביום הראשון – הנקרא בתורה אור, ובתורה עצמה ב"פתח דבריך יאיר", יום אחד, שלא הי' בעולם אלא אחד, ונמשך בכל הימים שלאחרי זה ע"י אשר, אתה הראת לדעת כי הוי' הוא האלקים אין עוד מלבדו,

לס' "כי תעשה הטוב והישר" – ציווי נתינת כח וגם הבטחה בזה, למלאות כוונת ומטרת השליחות, לפעול בכאוי"א מבני, שיהיו, בלשון רבותינו, "נרות להאיר", להאיר נר מצוה ותורה אור, כולל ובמיוחד – הפצת מאור שבתורה, פנימיות התורה, בישיבת תומכי תמימים – ע"פ מה שנאמר, "תמים תהי' עם הוי' אלקיך".

ליובאוויתש – ע"ש ענין האהבה ((ליובא" – בשפת המדינה ההיא), היינו שהעבודה דהפצת התורה והיהדות חדורה באהבת ישראל ואחדות ישראל,

שהנשיא הוא הכל: פרש"י עה"פ חוקת כא, כא (מתנחומא חוקת כג). וראה רמב"ם הל' מלכים פ"ג ה"ו: לבו (של מלך) הוא לב כל קהל ישראל. וראה לקו"ש ח"ט ע' 165 ואילך. ה"ב: מעורר ומזכיר וממשיך זכות שנים עשר שבטי י"ה. הנקרא בתורה . . יום אחד . . אלא אחד: בראשית א, ה. פרש"י עה"פ (כשם ב"ר – פ"ג, ח). תורה אור: משלי ו, כג. פתח דבריך יאיר: תהלים קיט, קל. וראה ב"ר רפ"ג. פרש"י עה"פ. אתה . . מלבדו: ואתחנן ד, לה. ציווי נתינת כח: כי הרי אינו מבקש אלא לפי כחן – במדבר פ"ב, ג. ציווי . . וגם הבטחה: דכל הציוויים שבתורה הם לשון עתיד (הבטחה) – ראה תוי"א ס"פ תשא (פר, ג): או"ת לה"מ הוספות סי' יב (וש"נ); סה"מ תרכ"ו ע' קיב ואילך (בהוצאת קה"ת, תשמ"ט ע' צד ואילך); תר"ל ע' קמ ואילך: שם ס"ע קמח ואילך – בנוגע ל"ואהבת". ובלקו"ת במדבר יג, ג: כי העתיד והציווי שניהם משמשי בלשון אחד. נרות להאיר: ראה או"ת לה"מ (הוצאת קה"ת) סוף פרשתנו. וראה לקו"ש ח"ב ע' 484 ואילך. ועוד.

נר . . אור: משלי שם. וראה ל"ת להארי"ל עה"פ. אוה"ת נ"ד עה"פ (ס"ע תקסח ואילך). וש"נ. מאור שבתורה, פנימיות התורה: ראה קרבן העדה לירושלמי תגיגה פ"א ה"ו. יפה ענף לפתיחתא דאיכ"ר ב. אוה"ת תצוה ע' ארנח. סה"מ תרמ"ז ע' פז-פח. המשך תער"ב ח"ג ע' אישכב. סה"מ עטר"ת ע' רנ. תרפ"ט ע' 176.

תומכי תמימים . . תמים תהי': ראה שיחת כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע שמח"ת תרנ"ט בשעת הקפות – בקשר לקריאת שם הישיבה "תומכי תמימים" – נעתקה במכתבי כ"ק מ"ח אדמו"ר (אגרות-קודש ח"י ע' ד. שם ע' ששח).

תמים . . אלקיך: שופטים יח, יג. וראה לקו"ת נצבים מה, ג.

ליובא" . . ההיא: ראה ספר הזכרונות ח"א ס"ע 17. וראה גם שם ריש ע' 342.

דהשנה החולפת – התחלתו (ועיקרו) מהעבודה החדשי הקיץ דהשנה החולפת (הסמוכים לחודש אלול) באופן דמלמטה למטה (ולאח"ז מוסיף גם החשבון החדשי החורף שלפנ"ז), וההכנה לשנה הבאה – התחלתה (ועיקרה) מהעבודה החדשי החורף דהשנה הבאה (הסמוכים לחודש אלול שלפניהם) באופן דמלמטה למעלה (ולאח"ז מוסיף גם ההכנה לחדשי הקיץ שלאח"ז)²⁹.

ויש לומר, ששני ענינים אלה מרומזים בשני הימים דר"ח אלול (שהוא מהחדשים שר"ח שלהם הוא לעולם ב' ימים)³⁰ – שיום ראשון דר"ח הוא יום השלושים דחודש מנחם-אב, ששייך לסדר העבודה החדשי הקיץ³¹ (שהתחלתם בניסן), באופן דמלמעלה למטה ("דודי לי"), ויום שני דר"ח הוא יום הראשון דחודש אלול, שבו מתחילה ההכנה לסדר העבודה החדשי החורף (שהתחלתם בתשרי), באופן דמלמטה למעלה ("אני לדודי").

ומודגש יותר בקביעות שנה זו, שר"ח אלול חל ביום השבת וביום הראשון – שביום השבת (יום א' דר"ח, ל' מנ"א) העבודה היא באופן דמלמעלה למטה

שע"ז נמשך מבחי' עליונה יותר . . מה שנתהפך קללה לברכה . . כמו שהתשובה גדולה מבחי' צדיק ע"ז שהחושך נהפך לאור . . מה שנהפך מרע לטוב זהו גבוה יותר מבחי' טוב בעצם".

ואעפ"כ קורין "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וגו'" (המשכה מלמעלה למטה) בשבת (מברכים חודש אלול, או בשבת ר"ח אלול, שענינו, "אני לדודי ודודי לי", עבודת האדם מלמטה למעלה דוקא³²).

ג. לכאורה אפשר לבאר זה ע"פ משנת³³ שכוין שחודש אלול כולל העבודה דכל השנה כולה (הן החשבון-צדק³⁴ (והתיקון ושלמות) דהשנה החולפת והן ההכנה לשנה הבאה) שיש בה שני אופני העבודה דמלמטה למעלה (בחדשי החורף שהתחלתם מתשרי, כולל גם ההכנה בחודש אלול, "אני לדודי ודודי לי") ומלמעלה למטה (בחדשי הקיץ שהתחלתם מניסן, "דודי לי ואני לו")³⁵, נכללים שניהם בחודש אלול עצמו: "אני לדודי" – מלמטה למעלה, "ודודי לי" – מלמעלה למטה.

ובפרטיות יותר:

החשבון-צדק (והתיקון ושלמות)

(29) ולהעיר, שזהו גם תוכן החילוק שבין "חשבון" ל"הכנה" – שהחשבון שבסיום וגמר הענין הוא באופן דמלמעלה למטה, ואילו ההכנה (שולפני) בהתחלת הענין היא באופן דמלמטה למעלה.

(30) שבהם מודגש יותר מ"ש (בהקריאה דר"ח) "ובראשי חדשיכם", "ראשי" לשון רבים, "ראשי תרין בכל ירחא" (וח"ג רמח, אנת' באוה"ת פינחס ע' איקסה ואילך. ועוד).

(31) להעיר, שמהמשה עשר באב ואילך תשש כוחה של תמה" (סוף תענית), דייל ע"ד הרמז, שכוין שמחמשה עשר באב ואילך מתחילה ההכנה לעבודה דחודש אלול באופן דמלמטה למעלה, נחלש התוקף ד"שמש הוי", גילוי המשכה מלמעלה למטה.

(24) ואף שיש לומר שהמשכה מלמעלה למטה דבפרשת ראה היא ע"ד הנתינת כח לצורך העבודה ד"אני לדודי" (ע"ד התגלות י"ג מדה"ר), מ"מ, מסתבר יותר לומר שתוכנה של פרשת ראה (שבה צריכים, לחיות" בחודש אלול) שייך גם לעבודה דחודש אלול.

(25) שיחת ש"פ עקב, מבה"ח אלול (ע' 752 ואילך).

(26) ראה סה"מ תרצ"ו ס"ע 141 ואילך. וש"נ.

(27) שה"ש ב, טז.

(28) ראה אוה"ת פרשתנו א' תשא. שה"ש ח"ב ע' תקמג. סה"מ תרכ"ז ע' קצו. תרנ"ד ע' שכו. עטר"ת ע' תרנ"ט. ה"ש"ת ע' 28. ע' 151. ספר השיחות תש"ג ע' 177 ועוד.

מנחם-אב – יום ההילולא של הרה"ג והרה"ח המקובל מוהר"ר לוי יצחק זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע, אביו של – יבלח"ט – כ"ק אדמו"ר שליט"א, „בישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש, מגדל העמק”,

כינוס אשר קבעו הנושא שלו „הגיע זמן גאולתכם”.

ויהי רצון שיהא בהצלחה רבה בכל –

והרי הודיעה תורתנו אמת בקשר לאבוהן דכל שלוחים, שהוא „משה רבנו, שליח השם למסור תורתו ומצוותיו: לכה ואשלחך גו' ואנכי אהי' גו' והוריתי אתכם את אשר תעשון,

ובפרט שבמשך כל השנה שעברה, ששנה כוללת כל שינויים האפשריים, בטח פעלו בהתאם להחלטות כל הכינוסים הקודמים.

ובאופן דכינוס – דיש בזה זכות ותוקף דרבים, ויתירה מזה – דציבור, שהרי בודאי יתאחדו כולם למציאות (חדשה) אחת בלב אחד ע"י אהבת ישראל ועד לאחדות ישראל,

הגיע זמן גאולתכם: ילקוט שמעוני עה"פ (ישעי' ס, א) קומי אורי כי בא אורך (רמז תצט). בהצלחה: ראה אוה"ת וישב רעת, א"ב (עה"פ ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח). לקוטי לוי"צ אגרות-קודש ע' ל ואילך. תורת לוי יצחק ע' שלו. לקו"ש חכ"ה ע' 213.

לכה . . תעשון: שמות ג, י. שם ד, טו.

כל השנה . . שינויים האפשריים: ראה ביאורי מעלת אתרוג שדר באילנו כו' (סוכה לה, א) – סידור (עם דא"ח) שער הלולב רסא, ג ואילך. שם רסד, סע"ד ואילך. המשך וככה תרל"ז פפ"ז. סה"מ מלוקט ח"א ע' תמב. וש"נ.

ובאופן דכינוס: מתורת הבעש"ט בתכלית פגישת שני אנשים (כש"ט – הוצאת קה"ת – הוספות ס"י קכו) מובן גודל הענין דפגישה בכינוס דרוב עם.

זכות ותוקף דרבים . . דציבור: ראה ברכות ת, רע"א. שר"ע אדה"ז או"ח הל' תפלה ס"צ ס"י – בנוגע לתפלה. אבות פ"ג מ"ו; הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"י – בנוגע לתורה. וראה ד"ה פדה בשלום לאדמו"ר האמצעי (שער התשובה ח"א – שער התפלה) פ"ב (נב, ג"ד). ד"ה עשרה שיושבים תרפ"ח (סה"מ תרפ"ח ע' קמח ואילך). ד"ה זה תשמ"ב (סה"מ מלוקט ח"ד ע' שז ואילך. שם ע' שכא ואילך. וש"נ). וראה קונטרס החלצו, תרנ"ט פ"י. וראה גם שם פ"ז (סה"מ תרנ"ט ע' סא. שם ע' נט).

דציבור . . למציאות (חדשה): ראה צפע"צ – כללי התורה והמצוה ערך ציבור.

דציבור: דעיקרו בארצנו הקדושה, משא"כ בחו"ל „דלית נשיא עמון” – ירושלמי תענית רפ"ב. הובא במג"א או"ח הל' תענית סתקע"ה סק"י (ובמ"מ לרמב"ם תעניות ספ"ג מהרמב"ן – משא"כ לרש"י פסחים נד, ב. תוד"ה אין – תענית יא, ב. מאירי שם. הגר"א לאו"ח שם סתקע"ז ס"ד. ואכ"מ).

יתאחדו . . בלב אחד: כלשון המכילתא עה"פ (יתרו יט, ב) ויחן שם ישראל. פירש"י שם. וראה תו"א ס"פ נח. מאמרי אדה"ז – ענינים ע' פו ואילך (ועם הגהות – באוה"ת נח כרך ג' תרלב, ב ואילך). תו"ח נח ד"ה ויהי כל הארץ שפה אחת פמ"ב (עד, א) ואילך. ועוד.

אהבת ישראל: שהוא כלל גדול בתורה (תורת כהנים (הובא בפרש"י) עה"פ (קדושים יט, יח) ואהבת לרעך כמוך). ויתירה מזה – כל התורה כולה (שבת לא, א). וראה תניא פרק לב. ספר המצוות להצ"ע מצות אהבת ישראל. קונטרס אהבת ישראל. ועוד.

(אלול) ותשרי (התחלת חדשי החורף), כידוע מנהג ישראל שמחמשה עשר באב ואילך מברכים איש את רעהו בברכת כתיבה וחתימה (וגמר חתימה) טובה³³, וכמרומו במזלו של חודש מנחם-אב, מזל אר"י³⁴ („אר"י זה הקב"ה, דכתיב ב"י³⁵ אר"י שאג מי לא יירא³⁶”), ר"ת אלול ר"ה יוהכ"פ³⁷ הוש"ר³⁸, היינו, שבחודש מנחם-אב נרמז גמר ושלימות החתימה טובה בה, פתקא טבא" דהוש"ר³⁹.

ועכצ"ל, שפרשת ראה (שקורין בסיומו של חודש מנחם-אב, בשבת מברכים חודש אלול או ביום א' דר"ח אלול) שייכת גם (ובעיקר) לאופן העבודה דמלמטה למעלה, ענינו העיקרי של חודש אלול, „אני לדודי”.

וכמרומו גם בתוכן הפרשה – שסיומה וחותרה [בפרשת הימים טובים, פסח ושבועות, הימים טובים חדשי הקיץ⁴⁰ ששייכים לסדר העבודה ד, דודי לי”, ועד

33) ולהעיר ש,חמשה עשר באב” עולה מכוון כמנין „כתיבה וחתימה טובה” (דרכי חיים ושלום סתרפ"ד).

34) ספר יצירה פ"ה מ"ב, רש"י ר"ה יא, ב. יל"ש שבהערה 36.

35) עמוס ג, ח.

36) יל"ש ירמ"י רמז רנט.

37) „וגם ימים נוראים נקראים ע"ש אר"י, כי אר"י אותיות יראה” (לקו"ת ר"פ עקב).

38) של"ה במסכת ר"ה שלו (ריג, א). שם חלק תושב"כ פ' שופטים (שעח, ב). סידור של"ה במקומו. הובא ונתבאר באוה"ת נ"ך ח"א ע' שעד. תסו. ח"ב ע' אינו. אוה"ת ר"ה ע' א"תכב. סה"מ תרפ"ט ע' 31.

39) ראה זרז ח"א רכ, א. ח"ג לב, א. פע"ח שער הלולב פ"ד. וראה שיחת ליל הושענא רבה תשמ"ו.

40) להעיר ממארו"ל אודות החילוק בין בנות נשואות למקום קרוב לבנות נשואות למקום רחוק (שהש"ר פ"ז, ב (ב). סה"מ עור"ת ע' ל. לו. תרפ"ט ע' 56. 70).

(שהתעסקות היא בעניני קדושה בלבד, תורה ותפלה, ועד שהקדושה הודרת גם בענינים גשמיים, אכילה ושת"י, שעל ידם מקיימים מצות עונג שבת); וביום ראשון (יום ב' דר"ח, א' אלול) מתחילה העבודה דששת ימי המעשה באופן דמלמטה למעלה (שעיקר ההתעסקות היא בעובדין תחול, לבררם ולזככם ולהעלותם לקדושה).

ועפ"ז אפשר לבאר הקשר והשייכות דפרשת ראה לשבת (מברכים או בשבת) ר"ח אלול – דכיון ששבת (מברכים חודש אלול הוא לעולם בחודש מנחם-אב, ושבת) ר"ח אלול הוא לעולם יום ראשון דר"ח³² שהוא יום השלושים דחודש מנחם אב, מודגש בו יותר (החשבון של) אופן העבודה דמלמטה למטה, ולכן קורין בו „ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה”.

ד. אבל, מסתבר יותר לומר שפרשת ראה שייכת (לא רק לאופן העבודה דמלמטה למטה, אלא גם) לאופן העבודה דמלמטה למעלה, כי:

אף שהקריאה דפרשת ראה בשבת מברכים חודש אלול או בשבת ר"ח אלול היא בסיומו של חודש מנחם-אב, הרי, ענינו העיקרי דיום השבת זה שייך לחודש אלול, הן בנוגע לשבת מברכים חודש אלול, שענינו המשכת ברכה לחודש אלול, והן (ועאכ"ו) בנוגע לשבת ר"ח אלול, שאף ששייך למנין הימים דחודש מנחם-אב, ה"ה יום ראשון דראש חודש („ראש” שכולל כל ימי החודש) אלול.

ועוד ועיקר: גם (סיומו של) חודש מנחם-אב (שבו מברכים חודש אלול, ובו חל יום א' דר"ח אלול) שייך כבר לחודש

32) משא"כ יום ב' דר"ח אלול (א' אלול) אינו חל בשבת, כיון שר"ה אינו חל ביום ראשון (כחלל „לא אד"ו ראש” – טור א"ח סתכ"ח).

ב"ה, יום הרביעי פ' עקב, עשרים במנחם-אב,
חודש דמזלי ארי, ארי שאג מי לא יירא,
ה'תנש"א, ברוקלין, נ"י.

לכל המשתתפים בכינוס
השלוחים השנתי הי"ב,
בארצנו הקדושה תובכ"א,
ה' עליהם יחי

שלום וברכה!

בנועם קבלתי ההודעה ע"ד קביעות זמן כינוס השלוחים השנתי הי"ב בארצנו
„ביום הראשון לס' „כי תעשה הטוב והישר“, כ"ד מנחם-אב, בהמשך ובסמיכות לכ"ף

יום הרביעי: שבו נתלו המאורות, השמש והירח וכל הכוכבים (בראשית א, טז ואילך). שכא"ו
מבני דוגמתם (ראה שמור"פ ט"ו, כו. במדבר פ"ב, יג. ועוד). ובעבודה: המאור הגדול – תושב"כ, המאור
הקטן – תושבע"פ, והכוכבים – מצוות (ראה של"ה טז, א. קצא, א (הובא באוה"ת בראשית לו, סע"ב).
אוה"ת נ"ך כרך א' ע' ר"ז. ד"ה לסוסי בלק"ת שה"ש יא, ד: סה"מ תקס"ד ע' ג: שם ע' רמט ואילך).
עקב: לשון סוף, וקאי על אחרית הימים (סוף זמן הגלות, עקבתא דמשיחא) – אוה"ת ריש
פרשתנו. שם ע' תצא. שם ריש ע' תקד (בשם אור המאיר). וראה בארוכה ד"ה והי' עקב דכ"ף מנ"א
ה'תשכ"ז – נדפס בסה"מ מלוקט ח"ב ע' סז ואילך. וש"נ.
עשרים: במעלת מספר עשרים ראה: לקו"ת במדבר ב, א. שה"ש לה, סע"ג. ובכ"מ. לקוטי לוי"צ
הערות אאמ"ר לזהר כרך א ע' צב. כרך ב ע' קו. ובכ"מ.
עשרים במנחם-אב: יום ההילולא של כ"ק אאמ"ר הרה"ג והרה"ח המקובל מוהר"ר לוי יצחק
זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע. – ולהעיר ממנהגי הק"ק בית איל יבכ"ץ: ביום ך לחודש אב עושים התרת
נדרים שהוא ארבעים יום קודם ר"ה (הובא בראש ס' דברי שלום להרא"ש מורח"י). – כנראה ע"ד
ארבעים יום קודם יצירת הולד (סוטה ב, א).

דמזלי . . . יירא: ראה יל"ש ירמי' בראשו ובתחלתו (רמז נטר). הובא ונתבאר באוה"ת נ"ך כרך א'
ע' שעד. כרך ב ע' אינו ואילך. ד"ה בונה ירושלים ה'תרכ"ט (סה"מ תרכ"ט ע' רעא).
ארי . . . יירא: עמוס ג, ח.

ארי שאג: וידוע הרי"ת דארי' אלול ר"ה זיהכ"פ הר"ר (של"ה ריש מס' ר"ה ריג, א). שם תושב"כ
פ' שופטים (שע"ב, ב). הובא ונתבאר באוה"ת נ"ך כרך א ע' שעד. שם ע' תסז. כרך ב ע' אינו. אוה"ת ר"ה
ע' אכתב. סה"מ תרפ"ט ע' 31, עבודת התשובה, דבתשובה נגאלין (מנהגדרין צו, ב. רמב"ם הל' תשובה
פ"ז ה"ה), וארי' יבנה אריאל (יל"ש שם). ובלקו"ת ריש פרשתנו: וגם ימים נוראים נקראים ע"ש ארי' כי
ארי' אותיות יראה (מגלה עמוקות אופן קג. קה"י ערך ארי' וערך יראה). וראה אוה"ת נ"ך כרך ב שם.
ביום . . . העמק: ל' ההזמנה השלוחה להשלוחים שי' – ובמילא חל על זה אריכות הביאור
בתורת הה"מ (לקו"ת סרי"ג – נב, א) ש, כל המקריית שיקרה לאדם . . . זהו כמשל מי שרואה במראה
שרואה כנגדו פרצופו וכו' – בכל תיבה.

כי . . . והישר: פ' ראה יב, כח. וראה ספרי ופרש"י עה"פ.

בהמשך ובסמיכות: כי יום ההילולא חל בשנה זו בתוך שלשת הימים שלפני השבת (ראה פסחים
קו, סע"א. רמב"ם הל' שבת פכ"ט הי"ד. שר"ע אדה"ז ארי"ח הל' שבת סרצ"ט ס"ח. ועוד), והכינוס מתקיים
תיכף למחרת שבת קודש.

אתערותא דלעילא ממקום שאין
אתערותא דלתתא מגעת שם, וע"י
המשכתה להאדם (מלמעלה למטה) מתגלה
אמיתת הענין דבלי גבול (גם מצד גדרי
האדם), שלכן נקרא האדם (לא „אני“,
אלא „לי“, שמורה על הנצחיות (בלי
גבול), „כל מקום שנאמר לי אינו זו
לעולם“⁴⁵. אבל לאידך, ה"ז גילוי
מלמעלה שאינו בא ע"י עבודת האדם,
נהמא דכיסופא⁴⁶.

והשלמות האמיתית היא בחיבור שתי
המעלות („אני לדודי ודודי לי“) גם יחד
(„אלול“) – מעלת עבודת האדם ומעלת
הבלי גבול, כמרומו בהתחלת וסיום תיבת
„אלול“ (שכוללים כל התיבה) – „אני“
(עבודת האדם), „לי“ (בלי גבול), היינו,
שגם עבודת האדם (מלמעלה למעלה) היא
באופן שלמעלה ממדידה והגבלה (כמו
הגילוי מלמעלה למטה).

ויש לומר, שענין זה מרומו גם בחמשת
הראשי-תיבות שב„אלול“ – ג' הקוין
דתורה („אנה“⁴⁷ לידו ושמתי לך“⁴⁸)
(עבודה) תפלה („אני לדודי ודודי לי“)
וגמ"ח („איש“⁴⁹ לרעהו ומתנות
לאביונים⁵⁰), תשובה („אתי“⁵¹ לבבך ואת

להסיום וחזרתם ממש (הקריאה דמפטיר)]
„חג הסוכות תעשה לך“⁴¹ (כולל גם
שמיני-עצרת⁴²), היו"ט החדשי החורף⁴³
ששייכים לסדר העבודה ד„אני לדודי“.

ה. ויש לומר הביאור בזה – בהקדם
משנת⁴⁴ שבחודש אלול ישנו (נוסף על
ב' אופני העבודה דמלמטה למעלה, „אני
לדודי“, ומלמעלה למטה, „דודי לי“) גם
(ובעיקר) החיבור ד„אני לדודי ודודי לי“,
שמצירוף שניהם יחד נעשה שמו (שהשם
מורה על תוכנו ומהותו) של חודש
„אלול“, ר"ת „אני לדודי ודודי לי“,
שכולל שניהם בתיבה אחת.

ונקודת הענין – שיש מעלה ב„אני
לדודי“ לגבי „דודי לי“, ויש מעלה
ב„דודי לי“ לגבי „אני לדודי“, והשלמות
האמיתית היא בחיבור שתי המעלות („אני
לדודי ודודי לי“) גם יחד:

המעלה ד„אני לדודי“ – עבודת האדם
(„אני“) באופן של אתערותא דלתתא
(מלמטה למעלה). אבל לאידך, כיון
שהאדם מצד עצמו הוא מוגבל, ביכולתו
להגיע לדרגת האלקות („דודי“) שיש לה
ערך ושייכות להגבלת האדם („אני“),
ובלשון החסידות⁴⁴: אתערותא דלעילא
שע"י (ובערך) האתערותא דלתתא.

המעלה ד„דודי לי“ – התגלות דרגת
האלקות („דודי“) שבאין-ערך להגבלת
האדם [„דודי“ ה'ב, („אני לדודי ודודי
(לי“), שלמעלה מ„דודי“ הא' שבערך
להגבלת האדם], ובלשון החסידות:

41 טז, יג.

42 כדרשת חז"ל על הפסוק „והיית אך שמח“,
„לרבות לילי יום טוב האחרון לשמחה“ (הובא
בפרש"י שם, טו).

43 שיחת ש"פ עקב הג"ל (סה"ש תנש"א ח"ב
ע' 758-9 (לעיל ע' 359)).

44 ראה לקו"ת שה"ש כד, סע"א ואילך.
ובכ"מ.

45 ראה ויק"ר פ"ב, ג. מדרש שמואל פ"ט.
ספרי בהעלותך יט, טז.

46 ראה ירושלמי ערלה פ"א ה"ג. לקו"ת צו ז,
ריש ע"ד.

47 משפטים כא, יג – שנאמר בערי מקלט,
ורומו על התורה – „דברי תורה קולטין“ (מכות
י"ד, א. וראה אוה"ת מסעי ע' איתיד ואילך. סה"מ
תרנ"א ע' רד"רה).

48 לקוטי תורה ושער הפסוקים להאריז"ל
משפטים עה"פ. פע"ח שבעה"פ. 4.

49 אסתר ט, כב. וראה פרי חדש ארי"ח סו"ס
תקפא: ונוהג אני לשלוח מנות לעניים ערב ר"ה.
– ראה בארוכה לקו"ת חיי"ד ע' 369 ואילך.

50 ספר ערוגת הבושם בשם ס' אמרכל.
51 נצבים ל, ו.

שנמצאים בסביבתו, כל אחד ואחת מישראל¹²³, ובודאי שע"י ההשתדלות המתאימה יתקבלו הדברים ויפעלו פעולתם, כולל גם אצל המכריז והמפרסם, שיוקלט אצלו בפנימיות וכו'.

יב. ויה"ר שמהדיבור בכהנ"ל נזכה תיכף ומיד - ביום הש"ק זה - לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בפועל ממש.

ובפרט כשמקשרים זה עם אמירת „לחיים" בהתוועדות חסידיה, ברוב עם הדרת מלך¹²⁴, בבית הכנסת ובית המדרש ובית מעשים טובים דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו:

„לחיים", „לחיים ולברכה"¹²⁵ - לכל המטובים כאן, ועל ידם לכל בני בכל מקום שהם, להתברך כולנו כאחד בכל הברכות באופן ד, ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה", כולל ובמיוחד ברכת כתיבה ותחימה טובה לשנה טובה ומתוקה,

ועאכ"כ הברכה הכי עיקרית - גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו באופן שכאו"א מראה באצבעו ואומר „ראה",

ובלשון הכתוב בסיום וחותם פרשת

(123) שכאו"א מישראל הוא מציאות חשובה (ובודאי שאינה בטילה, ח"ו, קבוע לא בטל) גם כשישנם מלבדו עוד רבים מבני, ובפרט בנוגע להגאולה האמיתית והשלימה, שאפילו יהודי אחד לא ישרא בגלות ח"ו, כי אם, „כל יושבי עלי".

(124) משלי יד, כח.

(125) ראה ספר השיחות תרצ"ו - חורף ה'ש"ת ע' 230. „היום יום" כט אדר א.

„וזאת הברכה אשר ברך משה"¹²⁶ (שקורין בשמחה, בסיומו של חג הסוכות שאודותיו מדובר בסיום פרשתנו) - „לעיני כל ישראל", ומתכיפין התחלה להשלמה¹²⁷ - „בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"¹²⁸, את „השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה"¹²⁹ (כמ"ש בהפטרה דשבת ר"ח),

וכן תהי' לנו - שבהמשך להתחדשות הבריאה בראש השנה דשנת נפלאות אראנו (שבו נמשך ונתגלה „אור חדש ומחודש שלא הי' מאיר עדיין מעולם"¹³⁰), זוכים ביום הש"ק ר"ח אלול (התחלת החשבון דכל השנה) להתחדשות הבריאה¹³¹ בתכלית השלימות - „השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה", ביחד עם החידוש בתורה בתכלית השלימות - „תורה חדשה מאתי תצא"¹³².

וכל הקהל עונה אמן - כמארז"ל¹³³ „גדול העונה אמן יותר מן המברך", באופן ש„גבורים נוצחין"¹³⁴ - אמן כן יהי רצון.

(126) ר"פ ברכה.

(127) ב,רשות לחתן בראשית.

(128) בראשית א, א.

(129) ישעי' טו, כב.

(130) אגה"ק ס"ד.

(131) ומתאים להלימוד בהתחלת פרק חמישי דאבות - „בעשרה מאמרות נברא העולם".

(132) ישעי' נא, ד. ויק"ר פיג, ג. נתבאר בארוכה שה"ש תנש"א ח"ב ע' 566 (לעיל ע' 177) ואילך.

(133) נזיר בסופה.

(134) להעיר מהשייכות לחג הסוכות (שבסיום פרשתנו) - שע"י נטילת ד' מינים רואים ש,אינון נצוחיין" (ויק"ר פ"ל, ב).

תחתונה (מטה) שלפני-ערך הגבלת ומצב האדם, אלא היא מלכתחילה) בדרגא עליונה (מעלה) שלמעלה ממדידה והגבלה, להיותה מצד מציאותו האמיתית והפנימית דהאדם („אתם קרויין אדם"⁶² ע"ש אדמה לעליון⁶³), נשמת האדם, שהיא „חלק אלקה ממעל ממש"⁶⁴, „יחידה לייחדך"⁶⁵, שהיא בתכלית היחוד עם הקב"ה, „ישראל וקוב"ה כולא חד"⁶⁶.

ו. עפ"ז יש לבאר הקשר והשייכות דחודש אלול לפרשת ראה:

כדי שהעבודה דחודש אלול תהי' בשלימות, ע"י חיבור ב' המעלות ד,אני לדודי ודודי ל"י גם יחד, שעבודת האדם („אני") היא באופן של בלי גבול („ל"י") - צריך האדם (המוגבל) להיות בדרגא נעלית שלמעלה ממדידה והגבלה (ע"ז שמגלה את מציאותו האמיתית שהוא חד עם קוב"ה).

וזהו התוכן דפרשת ראה - „ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה" - שבתור הקדמה לעבודת האדם (מלמטה למעלה) בכל פרטי הענינים דעשה ולא תעשה (כהמשך הכתוב, „אשר תשמעו אל מצוות ה' גו"⁶⁷, והשלילה ד,אם לא תשמעו גו"⁶⁸), מודגש גודל מעלתו של האדם העובד (כאו"א מישראל) שאומרים לו:

„ראה" - ששייך וצריך להיות לא

(62) יבמות סא, רע"א.

(63) ספר עשרה מאמרות מאמר אם כל חי ח"ב סל"ג. שלי"ה ג, א, כ, ב, שא, ב, ועוד.

(64) תניא רפ"ב.

(65) נוסח הושענות דיום ג'. וראה לקו"ת בלק ע, א"ב. וראה גם לקו"ת פרשתנו כו, א.

(66) תניא פ"ד ורפכ"ג בשם הוהר. וראה זהר ח"א כד, א. ח"ב ס, א. תקו"ז ת"ו בתחילתו. לקו"ת נצבים מ, א. ועוד.

(67) יא, כו.

(68) שם, כח.

לכב"52) וגאולה („אשירה⁵³ לה' ויאמרו לאמר"⁵⁴) - שעבודת האדם בג' הקוין שעליהם „העולם (שנחלק לג' עולמות ב"ע) עומד"⁵⁵ היא באופן שלמעלה ממדידה והגבלה (דהאדם ודהעולם), ע"ז שחדורה בעבודת התשובה שענינה „והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה"⁵⁶ (עולם האצילות, עולם הרביעי), ועד לענין הגאולה, עולם החמישי⁵⁷ („חמישית לפרעה"⁵⁸), „דאתפריעו ואתגליין מיני כל נהורין"⁵⁹) שבאין-ערוך לכל סדר השתלשלות דד' עולמות אבי"ע⁶⁰, ודוגמתו בנפש האדם - שעבודתו חדורה ונעשית מצד בחי' היחידה⁶¹.

בסגנון אחר: עבודת האדם מלמטה למעלה („אני לדודי") היא (לא בדרגא

(52) בעל הטורים עה"פ. ב"ח שבעה ע"ד 4.

(53) בשלח טו, א בשינוי סדר - ראה הערה הבאה.

(54) כ"ה בשו"ע האריז"ל במקומו. ובפע"ח שבעה ע"ד 4 (בהגהת צמח): לה' ויאמרו לאמר אשירה, ר"ת אלול למפרע.

(55) אבות פ"א מ"ב.

(56) קהלת יב, ז. וראה לקו"ת פרשתנו כד, ד.

ובכ"מ.

(57) ויש לקשר זה עם לימוד פרקי אבות בשבת זה - פרק חמישי, דרגא חמישית שלמעלה מסדר השתלשלות, וביחד עם זה, התחלתו, בעשרה מאמרות נברא העולם, והמשך הפרק בסדר דמלמטה למעלה: בריאת העולם, עשרה דורות מאדם ועד נח, עשרה דורות מנח ועד אברהם וכו', עד לעשרה נסים שבבית המקדש.

(58) לשון הכתוב ויגש מז, כד.

(59) חז"א רי, א. וראה גם לקו"ת ס"פ פינחס.

שם שה"ש כד, ריש ע"ד.

(60) ראה מאמרי אדה"ז תק"ע (ע' צב). ובשינויים - אוה"ת בהר ח"ב ע' תרכ (ושם: „ד' ידות הם ד' עולמות אבי"ע והחמישית לפרעה הוא בחי' עתיק יומין". ובמאמרי אדה"ז שם מביא עוד פירוש ש,והחמישית לפרעה היא בחי' ההשפעה שמעצמו המאציל ב"ה לנאצלים).

(61) ראה גם שה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 660.

(רק) בדרגא של שמיעה, אלא (גם) בדרגא של ראייה⁶⁶, „אנכי” - „אנכי מי שאנכי”, „נותן” - „כל הנותן בעין יפה הוא נותן”, „לפניכם” - „לפנימיותם”, „היום” - „באופן של אור וגילוי, ובאופן נצחי, „ברכה וגו'” - כל עניני ברכות, הן ברכות גלויות, והן ברכות נעלות יותר שהן מבחי' סתים (כנ"ל ס"ב).

כלומר: הגישה לכללות עבודת האדם („אני לדודי”), היא, מתוך ידיעה והכרה שבפנימיותו („לפניכם”) ניתן („נותן”) הגילוי („היום”) דבחי' „אנכי מי שאנכי”, ועי"ז נעשה כללות עבודתו מלמטה למעלה („אני”) באופן נעלה ביותר, ועד למעלה ממדידה והגבלה („לי”).

[ובפרטיות יותר - מודגש בפרשת ראה גם חיבור ב' אופני העבודה דמלמטה למעלה („אני לדודי”) ומלמעלה למטה („דודי לי”) גם יחד („אלול”)⁷⁰:

„נותן לפניכם”: „נותן” - נתינה מלמעלה למטה, ו„לפניכם” - לפנימיותכם, שהשלימות האמיתית בהמשכה בפנימיות היא כשנעשית (גם) מצד עבודת האדם מלמטה למעלה.

„ברכה וגו'”: „ברכה” - ברכה גלויה שנמשכת מלמעלה למטה, וברכת נעלית יותר שבאה ע"י הפיכת הקללה לברכה - מלמטה למעלה. ודוגמתם בעבודה - עבודת הצדיקים (מלמעלה למטה) ועבודת הבעלי תשובה (מלמטה למעלה) ועבודתם

(69) ובהדגשה יתירה - שענין הראי' נאמר בלשון ציווי, ו„דבר אלקינו יקום לעולם” (ישעי' מ, ח).

(70) להעיר גם מ"ש בהפטרות השייכת לפרשת ראה: „ושמתי כדכד שמשותך” (ישעי' נד, יב), „להוי כדיו וכדיו” (ב"ב עה, א) - שהו"ע חיבור ב' אופני העבודה דמלמעלה למטה ומלמטה למטה (ראה בארוכה לקו"ת פרשתנו כד, ד וילך).

גם יחד („לאתבא צדיקיא בתיובתא”⁷¹). והכח לחיבור ב' הענינים דמלמעלה למטה ומלמטה למעלה („נותן לפניכם” . ברכה וגו'”) הוא מדרגא שלמעלה משניהם - „ראה אנכי”, „אנכי מי שאנכי”, „דלא אתרמיז בשום אות וקוצא”⁷², בחי' שלמעלה מגדר מעלה ומטה - שעל ידה נעשה חיבור שניהם יחד].

ועד"ז בסיום הפרשה - „חג הסוכות תעשה לך”, שסימו וחותמו בשמיני-עצרת⁷³ - שענינו של שמע"צ „עצרת תהי' לכם”, יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך”⁷⁴, „ישראל ומלכא בלחודוהי”⁷⁵, וענין זה מרומז כבר בהקריאה בתורה בשבת (מברכים אלול או בשבת) ר"ח אלול⁷⁶, ללמדנו, שעבודת האדם („אני

(71) ראה זתר ח"ג קנג, ב. לקו"ת ר"ה נח, ד. האינו עה, סע"ב. שמע"צ צב, ב. שה"ש מה, א. ג, סע"ב. שיחת אהש"פ תרצ"ד (לקו"ד ח"א קמו, א ואלך). ספר השיחות קיץ ה'ש"ת ע' 137. ועוד.

(72) לקו"ת פנחס פ, סע"ב. וראה זתר ח"ג יא, א, רנו, ב.

(73) ראה לעיל הערה 42.

(74) משלי ה, יו. שמו"ר פט"ו, כג. סה"מ עת"ר ע' לה. מד. המשך תער"ב ח"א ע' תלה. סה"מ תש"ד ע' 43. 47; תש"ט ע' 69. 73 (הא'); ה'ש"ת ע' 71. 82. ועוד.

(75) ראה זתר ח"א סד, א, רח, ב. ח"ג לב, א. אה"ת שמע"צ ח"ה ע' ביקמט. ביקנג. סה"מ תרפ"ד ע' לו. נא. ועוד.

(76) להעיר שחלק עיקרי מפרשת ראה - „עשר תעשר” (חמישי**) עד סוף הפרשה - קורין בשמיני-עצרת.

(* כמנהגינו שמתחילין מעשר תעשר” וילא מכל הבכור) גם כשחזל בחזל (מפני שאז זמן מעשרות).

(**) להעיר, שב' עישורין (עשר תעשר) הם חומש (חמישי”), שייך לדרגא החמישית (ראה תו"א ויצא כב, ד), הר"ת החמישי דאלול (גאולה), כנ"ל ס"ה.

היא שבטבריא¹²¹ עתידין לחזור תחילה¹²² ומשם נעתקין למקדש”.

יא. ובנוגע לפועל:

יש לפרסם ולעורר בכל מקום ומקום ע"ד העבודה המיוחדת דחודש אלול המרומזת בחמשת הראשי-תיבות דתורה תפלה גמ"ח תשובה וגאולה (כנ"ל ס"ה), ובהדגשה מיוחדת בנוגע לר"ת החמישי, ענין הגאולה, כפי שחודרת בכל עניני העבודה, עי"ז שתדורים ונעשים ברוחה של הגאולה (כולל ובמיוחד ע"י לימוד התורה בעניני הגאולה וביהמ"ק), מתוך צפי' וודאות גמורה שתיכף ומיד ממש רואים בעיני בשר ש„הנה זה (המלך המשיח) בא”.

ובפשטות:

להכריז ולפרסם בכל מקום - בדברים היוצאים מן הלב - שהקב"ה אומר (ע"י עבדיו הנביאים) לכאו"א ישראל „ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה”, ועד שהיום ממש רואים בעיני בשר ברכת הגאולה האמיתית והשלימה.

[ויש להוסיף ולהדגיש שההכרזה והפרסום דכהנ"ל צ"ל גם ע"י אלה שטוענים שעדיין לא נקלט ענין זה (בשלימות) בהבנה והשגה והכרה שלהם, דכיון שגם אצלם ישנו ענין האמונה בשלימות, יכולים (ובמילא צריכים) הם לפרסם הדברים לאחרים, החל מבני ביתו (שבודאי אינם צריכים „לסבול” מזה שעדיין לא הונח הדבר בשכלו), וכל אלה

מ) הפטרת, „מחר חודש”¹⁰⁹; „מחר” - רומז על הזמן דלעתיד לבוא, „למחר לקבל שכרם”¹¹⁰, „חודש” - רומז, שהם עתידים להתחדש כמותה”, „ונפקדת” - מלשון זכרון, שהקב"ה פוקד וזוכר את כאו"א מבנ"י שגלו (כי יפקד מושבך”) מעל שולחן אביהם¹¹¹ בהגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא¹¹², ובאופן (שמסיים בהמשך הכתובים¹¹³) ד„עד דוד הגדיל”¹¹⁴, גדלות שאין למעלה ממנה, ובאופן נצחי (גאולה שאין אחרי גלות¹¹⁵), כסיום וחותם ההפטרות: „עד עולם”¹¹⁶.

וגם בהקריאה שקורין (תיכף) בתפלת (וקודם התפלת עמידה ד) מנחה - „שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך”¹¹⁷ - שקיומה של מצוה זו יהי בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כמ"ש¹¹⁸ „ואשיבה שופטיך ככראשונה”¹¹⁹ ויועציך כבתחלה”¹²⁰, ובפרטיות כפס"ד הרמב"ם¹²⁰ ש„קבלה

(109) שמואל-א כ, יח.

(110) עירובין כב, א. ע"ז ג, א. ד, ב. פרשי' ס"פ ואתחנן.

(111) ראה ברכות ג, א.

(112) ובנוסח ד„יעלה ויבוא” - יפקד ויזכר זכרונו ופקדונו כו' וזכרון משיח בן דוד עבדך כו”.

(113) ואף שאין אומרים אותם בשבת ר"ה כיון שאומרים רק פסוק ראשון ואחרון, הרי נכללים הם באמירת פסוק ראשון ואחרון שכוללים הפסוקים שביתיים.

(114) שמואל-א שם, מא. וראה ד"ה ויאמר גו' מחר חודש באוה"ת ברכה (ע' איתצב ואילך) דקאי על לעתיד לבוא.

(115) תוד"ה הג"ג ונאמר - פסחים קטז, ב.

(116) שמואל-א שם, מב.

(117) ר"פ שופטים.

(118) ישעי' א, כו.

(119) בכף הדמיון למעליותא, כנ"ל הערה 12.

(120) הל' סנהדרין פי"ד הי"ב.

(121) ש„טובה ראייתה” (מגילה ו, א).

(122) ונפק"מ לפועל (וי"ל שלכן הביאו הרמב"ם בספר „הלכות הלכות”) - ששיבת הסנהדרין יכולה להיות גם קודם בנין ביהמ"ק (וראה גם לקו"ש ח"ט ע' 105).

(* להעיר מהשייכות לשבת פרשת ראה.

(כנגד גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי) מ, שבע דנחמתא.

יום א' דר"ח אלול - שר"ח בכלל קשור עם גאולה, "שהם עתידים להתחדש כמותה"⁹⁷, ובפרט ר"ח אלול שבת תיכף ובסמיכות לחודש מנחם-אב, שמו של משיח⁹⁸ (שנולד בחודש זה⁹⁹), ש"מזלו ארי", "ע"ש שבו "יבוא ארי" זה הקב"ה ויבנה אריאל", ובפרט כשעומדים ביום השלושים דחודש מנחם-אב, גמר וסיום וסך-הכל דחודש מנחם-אב, אשר, גם הענינים הבלתי-רצויים שהיו ב¹⁰⁰ אינם אלא "על מנת שיבוא ארי" כו' ויבנה אריאל", ושייך גם לחודש אלול, שהאל"ף ד"ארי" הוא הר"ת ד"אלול".

פרשת ראה - שהגאולה היא באופן של ראי' (כנ"ל ס"ט), וכמרומו גם בסיום הפרשה בחג הסוכות שסיומו וחותרו בשמיני-עצרת, כידוע ש"שמיני" שייך לגאולה (כינור . . של ימות המשיח שמונה¹⁰¹).

ומודגש גם בהפטר - דאף שכשחל שבת פרשת ראה בר"ח אלול אין מפטירין ב, שבע דנחמתא¹⁰², "עני" סוערה", אלא בהפטר שבת ר"ח, הרי, גם ההפטר דשבת ר"ח שייכת לתוכן הענין דנחמתא, כי, נוסף לכך שהיא בספר ישע"י ש"כולי נחמתא¹⁰², נתפרש בה

97 סנהדרין מב, א. סדר קידוש לבנה.
98 ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. איכה רבה פ"א, נא. מדרש משלי פרק יט.
99 ירושלמי ואיכ"ר שבעה הקודמת.

100 נוסף לכך שבשנה זו שתשעה באב חל בשבת נדחו מפני השבת (שענינו גאולה), וע"פ הצעת רבינו הקדוש ש, ביקש לעקור תשעה באב . . הואיל ונדחה ידחה" (מגילה ה, ב), נעקרו ונדחו לגמרי.

101 ערכין יג, ב.

102 ב"ב יד, ב.

ענין הנחמה: "כאיש אשר אמו תנחמו כן אנכי¹⁰³ אנחמכם וירושלים תנחמו"¹⁰⁴, ועוד כו"כ פסוקים מיעודי הגאולה, כמו: "שמחו את ירושלים וגילו בה גוי"¹⁰⁵, "והביאו את כל אחיכם מכל הגוים גוי" בית ה"¹⁰⁶, ועד לסיומה וחותרה בכ"פ הפסוק, "והי' מידי חודש בחדשו ומידי שבת בשבתו"¹⁰⁷ יבוא כל בשר להשתחוות לפני¹⁰⁸ (אף שבנדוד אין הכרח בדבר כדי לסיים בדבר טוב, כיון שבלאה"כ מסיימים בפסוק ראשון ואחרון דהפטר מחר חודש).

וכן בנהוספת פסוק ראשון ואחרון

103 "אנכי" דייקא. - ועפ"ז י"ל שהנחמה שבהפטר שבת ר"ח היא בדרגא נעלית יותר מהנחמה שבהפטר פרשת ראה ע"פ הסדר ד, שבע דנחמתא" (עני' סוערה), כי, "עני' סוערה לא נוחמה" בגלל ש, ותאמר ציון עובני ה' גוי", בשלחו את הנביאים לנחמה (נחמו נחמו עמי) ולא בא בעצמו לנחמם (ויש צורך להמתין להפטר הרביעית (בשבוע שלאח"כ) שבה אומר הקב"ה "אנכי אנכי הוא מנחמכם"), משא"כ בהפטר שבת ר"ח יש כבר בשבת השלישית הענין ד, אנכי אנחמכם" (ובשבת שלאח"כ ניתוסף ב"פ אנכי, "אנכי אנכי הוא מנחמכם").

104 ישע"י טו, יג.

105 שם, י.

106 שם, כ.

107 להעיר, ששייכותה של ההפטר דהשמים כסאי לשבת ר"ח היא בגלל פסוק זה שנזכר בו שבת ור"ח - בנוגע לענין הגאולה, שלעתיד לבוא יעלו לרגל לא רק שלש פעמים בשנה (כמ"ש בסיום פרשתנו: "שלש פעמים בשנה יירא, שבת זכורך גוי"), אלא מידי חודש בחדשו ומידי שבת בשבתו, ויתירה מזה: "הרי שחל ר"ח להיות בשבת . . באים שני פעמים, אחד של שבת ואחד של ר"ח, והעבים טוענין אותם בהשכמה ומביאים אותם לירושלים והם מתפללים שם בבוקר, והם טוענים אותם לבתיהם, מי אלה כעב תעופינה, הרי של בוקר, וכיונים אל ארובותיהם הרי של מנחה" (יל"ש ישע"י רמז תקג).

108 שם, כג.

מיום השבת¹⁰⁹, שגם בו תהי' העבודה ד, "אני לדודי" (עבודת האדם) מתוך מעמד ומצב של שבת (ועי"ז גם במשך כל ימי חודש אלול).

ה. וענין זה מודגש עוד יותר ביום השבת (א' דר"ח) עצמו - בהקדימה דשבת לר"ח:

אף שביום זה ישנם ב' הענינים דשבת ור"ח, מ"מ, ענינו של השבת קודם ומודגש יותר מענינו של ר"ח, כמודגש בתפלות היום, שנוסה התפלה הוא של שבת, אלא שמוסיפים ומזכירים גם ענינו של ר"ח (לאחרי ענינו של שבת), ועד"ז בברכת המזון (שחיובה מן התורה¹¹⁰), שמזכירים תחילה ענינו של שבת (רצה") ואח"כ ענינו של ר"ח ("יעלה ויבוא"¹¹¹), ומודגש יותר בקידוש היום, שלא מזכירים כלל ענינו של ר"ח, ועד"ז (וחידוש גדול יותר) בברכות ההפטר, שאף שמפטירין (לא בענינו של שבת, מה, שבע דנחמתא, אלא) בענינו של ר"ח, "השמים כסאי" (הפטר שבת ר"ח), ופסוק ראשון ואחרון ד, מחר חודש" (הפטר שבת ער"ח), מ"מ, חותמים הברכה בענינו של שבת בלבד (דלא ככיו"ט שחל בשבת שחותמים גם בענינו של יו"ט).

ויש לומר הרמז בזה בעבודת האדם¹¹²:

79 ראה זר ח"ב סג, ב, פח, א.

80 רמב"ם הל' ברכות פ"א ה"א.

81 ועד"ז ב, הרחמן" שבסיום ברכת המזון - הרחמן הוא יתחילנו ליום שכולו שבת כו", ואח"כ, הרחמן הוא יחדש עלינו את החודש הזה לטובה ולברכה".

82 כבכל עניני התורה, שנוסף על פשטות הענינים [ובנדוד: הקדמת שבת לר"ח - כיון שתדיר ושאינו תדיר תדיר קודם, ובקידוש היום ובברכות ההפטר לא מזכירים ענינו של ר"ח, כיון שבר"ח אין קידוש והפטר], ישנו גם רמז והוראה בעבודת האדם - כפי שמצינו בנוגע

לדודי" צריכה להיות באופן נעלה ביותר ועד למעלה ממדידה והגבלה, מצד עצם מציאותו שהוא חד עם קוב"ה.

ז. ויש להוסיף, שענין זה (שעבודת האדם היא מלכתחילה בדרגא נעלית שלמעלה ממדידה והגבלה) הוא בהדגשה יתירה בהקביעות דר"ח אלול בשבת¹¹³:

מעמדו ומצבו של כאו"א מישראל ביום השבת הוא באופן נעלה יותר ועד לעילוי שבאין-ערוך למעמדו ומצבו בימות החול. ונמצא, שבר"ח אלול שחל בשבת מתחילה העבודה ד, "אני לדודי" (עבודת האדם) כשהאדם נמצא במעמד ומצב של שבת (א' שבת'דיקער איד"), ובהתאם לכך נמשכת העבודה דחודש אלול גם בימי החול - במעמד ומצב של שבת (אויף א' שבת'דיקן אופן").

ובפרטיות יותר - בנוגע לב' הימים דר"ח אלול:

ככמה חדשים שר"ח שלהם ב' ימים יכול להיות שבת ר"ח באופן שא' דר"ח חל ביום חול (יום הששי) וב' דר"ח חל בשבת, משא"כ ר"ח אלול כשחל בשבת, ה"ז לעולם באופן שא' דר"ח הוא ביום השבת וב' דר"ח ביום חול (יום ראשון)¹¹⁴.

ויש לומר, שבוה מודגש שהעבודה ד, "אני לדודי" (מלמטה למעלה) אינה באופן דמן הקל אל הכבד, תחילה באופן של חול ואח"כ באופן של שבת, אלא היא מלכתחילה באופן של שבת, ולא עוד אלא שיום ראשון דר"ח (ראשון) - גם במעלה וחיובות - בהענין דראש חודש) שחל בשבת פועל ומשפיע גם על יום שני דר"ח שחל ביום ראשון בשבוע (שמתברך

77 להעיר, שבשבת ר"ח מודגש החיבור דמלמעלה למטה (שבת ש, מקדשא וקיימא" - ביצה יו, א) ומלמטה למעלה (ר"ח שתלוי בקידוש ב"ד).

78 ראה לעיל הערה 32.

הקדימה דשבת לר"ח היא מהתחלת הבריאה - שהרי, ראש חודש ניתוסף לאחרי בריאת העולם, כדיוק לשון חז"ל⁸³ „משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים“, „משבחר“ (ולא „משברא“) דייקא [ויש לומר, שענין זה קשור גם עם הבחירה ביעקב ובניו (כמהשך המדרש⁸⁴ „וכשבחר ביעקב ובניו קבע בו ר"ח של גאולה“), שעל ידם נעשית קביעות החדשים והשנים, „ישראל אינהו דקדשינהו לזמני“], משא"כ שבת שנקבע מהתחלת (וקודם) הבריאה (וכידוע⁸⁵ שיש שבת שלפני ששת ימי המעשה⁸⁶), „שבת מקדשא וקיימא“⁸⁷.

ובעומק יותר - ש, שבת קדמה לעולם⁸⁷, למעלה מהזמן⁸⁸, משא"כ ר"ח

לתקיעת שופר בר"ה: „אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר, עורו ישנים משנתכם כו' וחזרו בתשובה כו' (רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד). - ולהעיר מהשייכות למנהג דתק"ש שחודש אלול (מיום ב' דר"ח אלול, וביום א' דר"ח תוקעין להתלמד* (היום יום' ל' מנחם-אב) - „כדי להזהיר ישראל שיעשו תשובה“ (טור או"ח רסתקפ"א).

(83) שמו"ר פט"ו, יא.

(84) פרדס שער ד (שער עצמות וכלים) פ"ז. תורת העולה (להרמ"א) ח"ג פנ"ט. פי' הכמוני (לר' שבת דונולו) לספר יצירה פ"ד מ"ד.

(85) דאף שהזמן הוא נברא, ולפני הבריאה יום ראשון למע"ב) לא ה' זמן, מ"מ, ה' מעין ענין הזמן, „סדר זמנים“ (ביר פ"ג, ז. נתבאר בסהמ"צ מצות האמנת אלקות פי"א נ"ו, ב ואילך). וראה לקו"ש ח"י ע' 176 ואילך. (וש"ג).

(86) ביצה י, א.

(87) פרדס שם.

(88) לקו"ת שה"ש כה, סע"א ואילך. ד"ה ויאמר גו' מחר חדש באוה"ת ברכה (ע' א'תתצא. א'תתצט. ובכ"מ).

* וי"ל, שכשחזל בשבת נעשה תוכן הענין ד-תוקעין להתלמד* מצד ענינו של השבת (שענינו תשובה עילאה), ע"ד יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת (לקו"ת דרושי ר"ה נ, א ואילך. ובכ"מ).

שייך כו' גם לעולם, „משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים“.

ועפ"ז יש לבאר תוכן הדגשת ענינו של שבת יותר מענינו של ר"ח אלול, ע"י הקדימה דשבת לר"ח, ועאכו"כ ע"י שלא מזכירים ענינו של ר"ח (בקידוש ובברכת ההפטרה) אלא ענין השבת בלבד - שעבודת האדם („אני לדודי“) צריכה להיות באופן שבהתחלת עבודתו נמצא במעמד ומצב שלמעלה לגמרי מהעולם, שענינו של יום השבת (בלי גבול) נרגש אצלו יותר מענינו של ר"ח (ששייך להגבלת העולם), ועד שבכמה ענינים נרגש ענין השבת בלבד (שבת בפ"ע, שלמעלה משייכותו לר"ח), ובמילא, גם הזכרת ענינו של ר"ח אינה מגבילה את מעלת השבת (בלי גבול), אלא אדרבה, שע"ז נמשכת מעלת השבת (בלי גבול) בענינו של ר"ח⁸⁹, ובנדודי, ר"ח אלול, „אני לדודי“ - שעבודת האדם התי באופן שלמעלה ממדידה והגבלה (שבת).

ובהדגשה יתירה מצד הקריאה דיום השבת זה - „ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה“ - שכיון שבחי' אנכי מי שאנכי ניתנת בפנימיותו באופן של קביעות ונצחיות, ה"ה בודאי למעלה לגמרי מהגבלת וגדרי העולם (למעלה מהזמן, ולמעלה אפילו מ, סדר זמנים), ובהיותו במעמד ומצב זה עובד עבודתו (עבודת האדם) בהגבלת וגדרי העולם.

*

ט. ויש להוסיף שהקשר והשייכות דפרשת ראה וחודש אלול (עבודת האדם באופן שלמעלה ממדידה והגבלה) הוא בהדגשה מיוחדת בשבת ר"ח אלול דשנת ה'תנש"א, ה' תהא שנת נפלאות אראנו.

(89) לכל לראש - בר"ה שבשבת עצמו, וע"ז גם בר"ה שלמחרת, ביום ראשון בשבוע.

שבימים האחרונים ממש (ובאופן דפעולה נמשכת גם בימים אלה) התקיים הכינוס של שלוחי חב"ד (מכו"כ מדינות) במדינה ההיא - שבה נמצאת העיירה והערים ליובאוויטש, ליאדי, ליאזנא, רוסטוב ופטרבורג, שבהם חיו ופעלו נשיאי חב"ד במשך כו"כ דורות - נתכנסו השלוחים של נשיא חב"ד בדורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר בעיר הבריה של מדינה ההיא (מאסקווא), על מנת להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהפצת התורה והפצת המעיינות (דתורת חסידות חב"ד) הוצה, שע"ז אתי מר דא מלכא משיחא⁹⁴ -

ובשנה זו עצמה - עומדים כבר בר"ח אלול, חודש החשבון של כל השנה, אשר, הסך-הכל דהחשבון הוא: „עד מתי?!...“

היתכן שבסיומם של י"א חדשים דשנת „נפלאות אראנו“, משיח צדקנו עדיין לא בא?!...!

ובסגנון דפרשת השבוע - „ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה“, כל עניני ברכות, ולכל לראש הברכה העיקרית דגאולה האמיתית והשלימה - שלא מספיק ששומעים (ומבינים) ש, הנה זה (המלך המשיח) בא⁹⁵, אלא צריכים לראותו בעיני בשר, ולא רק „אראנו“ בלשון עתיד, אלא „ראה“, בלשון הווה, ובלשון ציווי!

י. ובפרטיות יותר - מודגשת השייכות להגאולה בכל פרטי עניני היום:

יום השבת - מעין ודוגמת (והכנה ל), יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים⁹⁶, ובפרט השבת השלישי

ובהקדמה - שעבודת האדם באופן שלמעלה ממדידה והגבלה לאמיתתה ובשלימותה שייכת רק בהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שנשמתו היא בחי' היחידה דכללות ישראל⁹⁷, ועל ידו מתגלית בחי' היחידה הפרטית (ניצוץ משיח⁹⁸) דכאו"א מישראל, דרגא החמישית, שחודרת בכל פרטי עניני העבודה, כמודגש בחמשת הר"ת ד„אלול“ (כנ"ל ס"ה).

וענין זה מודגש ביותר בשבת ר"ח אלול דשנה זו - כי:

נוסף על כללות הענין ד, אחכה לו בכל יום שיבוא⁹⁹, ובפרט לאחרי ש, כלו כל הקיצין⁹⁹, וסיימו כל עניני העבודה (כמדובר כמ"פ), נמצאים בשנה מיוחדת שהר"ת שלה, „ה' תהי' שנת נפלאות אראנו“, „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“,

- וכבר ראו בפועל כו"כ „נפלאות“ הן בנוגע לגאולת הפרט והן בנוגע לגאולת הכלל, כולל ובמיוחד בנוגע לאחינו בני"י שבמדינה ההיא, שרבים מהם יצאו מן המיצר אל המרחב, הן כפשוטו, והן (ובעיקר) בנוגע להאפשרות לחיות חיים יהודיים ע"פ התורה ומצוותי, ועד

(90) ספר ארבע מאות שקל להאריז"ל (ע' רמא - בהוצאת ירושלים תשמ"ה). רמ"ז לזהר ח"ב מ, ב. ח"ג רס, ב. סה"מ תרל"ה ח"א ע' רסו. תרח"ץ ע' ר. ובכ"מ.

(91) מאור עינים פינחס כה, יב - בשם הבעש"ט. סה"מ תרמ"ג ע' ע. וידוע הרמז לזה בנגלה דתורה - ש„דרך כוכב מיעקב“ (בלק כד, יז) דרשו חז"ל על כאו"א מישראל (ירושלמי מעשר שני ספ"ד), וגם על משיח (ירושלמי תענית פ"ד ה"ד), לפי שבכאו"א יש ניצוץ מנשמת משיח. (92) נוסח, „אני מאמין“ (נדפס בכמה סידורים) - ע"פ לשון הכתוב בחקיק ב, ג. פירוש המשניות להרמב"ם סנהדרין הקדמה לפרק חלק היסוד הי"ב. (93) לשון חז"ל - סנהדרין צו, ב.

(94) אגרת הבעש"ט הידועה - נדפס בכתר שם טוב (הוצאת קה"ת) בתחילתו. ובכ"מ. (95) שה"ש ב, ח. שהש"ר עה"פ. (96) תמיד בסופו.